

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Franciszek
Nazwisko: Wojtas
Miejsce urodzenia: Ryczów
Data urodzenia: 20-09-1914
Imię ojca: Piotr
Imię matki: Anna
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Akta operacyjne przeciwko organizacji niepodległościowej Mieczysława Spuły ps. "Feluś". Działała przede wszystkim na terenie powiatu wadowickiego, a w mniejszym stopniu także chrzanowskiego, myślenickiego i krakowskiego. Została utworzona 02.08.1947 na bazie żołnierzy rozbitej w styczniu 1947 roku organizacji "Burza" Mieczysława Wądołnego "Mściciela". Bardzo dobrze zorganizowana, cieszyła się poparciem okolicznej ludności. Pomimo prób rozpracowania jej przez miejscową bezpiekę przez siatkę 24 informatorów, dowódcy przez długi czas udawało się bezbłędnie wychwytywać agenturę, a część z niej likwidować fizycznie (tak było m.in. w przypadku jego dawnego dowódcy - Ignacego Sikory, który 02.04.1948 podjął współpracę z UB, za co 10.05.1948 został rozstrzelany przez M. Spułę). W końcu jednak naczelnik Wydz. III WUBP w Krakowie, Stanisław Wałach zwerbował osobiście Kazimierza Kubarkę, dalekiego krewnego M. Spuły, jako agenta o ps. "Rokowski". Pozyskał on zaufanie Spuły i wstąpił do jego organizacji. W nocy 15/16 czerwca 1949 roku zamordował on śpiących: Mieczysława Spułę "Felusia" oraz Kazimierza Kudłacika "Zenita". Na skutek informacji Kubarka aresztowano bezpośrednio po zabójstwie Spuły, tj. 17 czerwca 1949 140 osób, w tym Franciszka Wojtasa, jako współpracownika tej organizacji.</p>	<p>Akta o sygn. IPN Kr 075/45 t. 1-4 (68/OB).</p>	<p>zob. też: https://naszalgota.wordpress.com/dzieje-wsi/ii-wojna-swiatowa/; https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/edukacja/przystanek-historia/157 raport z werbunku Kubarka z 31.05.1949 znajduje się w aktach, sygn. IPN Kr 009/3714, t. 9, s. 26</p>

Franciszek Wojtas został zatrzymany 17.06.1949 przez PUBP w Wadowicach jako współpracownik organizacji niepodległościowej Mieczysława Spuły ps. "Feluś". Akt oskarżenia sporządził 06.09.1949 oficer śledczy WUBP w Krakowie, chor. Stanisław Krawczyk. Oskarżony z art. 18 par. 1 Dekretu z 13.06.1946, tj. o przechowywanie broni Mieczysława Spuły oraz o niedoniesienie organom bezpieczeństwa o jego miejscu pobytu. Sprawa została przekazana do Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Krakowie. Po zakończeniu śledztwa akta złożono 21.11.1949 w Archiwum Wydz. II WUBP w Krakowie pod dawną sygn. 4273/I. Przerejestrowano 24.10.1968 do nr 1333/III.

Akta o sygn.: IPN Kr 07/1230 (1333/III).

Akta prokuratorskie nadzoru przeciwko Franciszkowi Wojtasowi i innym. Postanowienie o tymczasowym aresztowaniu wydała 24.06.1949 Wojskowa Prokuratura Rejonowa w Krakowie. Tymczasowy areszt był dwukrotnie przedłużany i uchylony został dopiero wyrokiem WSR w Krakowie 11.10.1949 . Akt oskarżenia został przesłany do WPR w Krakowie z WUBP w Krakowie, zatwierdzony 30.09.1949 i przesłany 03.10.1949 do Wojskowego Sądu Rejonowego w Krakowie.

Akta o sygn. IPN Kr 111/2269 (Pr II 923/49)

Sprawa przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Krakowie przeciwko Franciszkowi Wojtasowi i innym osobom związanym z organizacją niepodległościową Mieczysława Spuły "Felusia". Rozprawa Główna odbyła się 11.10.1949. Sąd orzekł w składzie: przewodniczący - kpt. Władysław Sieracki, ławnicy - st. strz. Stanisław Sokołowski oraz strz. Aleksander Ratajczak. Wyrokiem z 11.10.1949 WSR w Krakowie skazał Wojtasę z art. 18 par. 1 i 3 Dekretu z 13.06.1946 na 3 miesiące aresztu z zaliczeniem na poczet kary okresu tymczasowego aresztowania. Zwolniony z CW przy ul. Montelupich 12.10.1949.

Akta o sygn. IPN Kr 110/4121 (Sr 437/50).

Charakterystyka organizacji niepodległościowej Mieczysława Spuły "Felusia", która działała w latach 1947-1949 na terenie powiatów: wadowickiego, chrzanowskiego, myślenickiego i krakowskiego. Była to organizacja utworzona po rozbiciu organizacji "Burza" Mieczysława Wądołnego "Mściciela" i stworzona w dużej mierze z żołnierzy pochodzących z oddziału "Burza". Bardzo aktywna, w przeciągu dwuletniej działalności przeprowadziła aż 98 akcji przeciwko komunistom lub osobom z nimi współpracującym. Organizacja została rozbita w czerwcu 1947 roku po zdradzie jednego z jej członków - Kazimierza Kubarka, który w rzeczywistości był agentem bezpieki o pseudonimie "Rokowski". Zastrzelił on osobiście śpiących - Spułę i jego zastępcę Kudłacika w nocy 15/16 czerwca 1949 roku, a następnie wydał bezpiece listę osób związanych z organizacją Spuły. Akta zawierają kwestionariusz osobowy Franciszka Wojtasę, który występuje jako współpracownik tej organizacji.

Akta o sygn. IPN Kr 074/2 (2/X).